
Jaarverslag van het coördinatieplatform van de wateroperatoren van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Jaar 2019

---

1. Voorgeschiedenis

Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 april 2014 tot coördinatie van de openbare dienststopdrachten van de operatoren en actoren in de toepassing van het waterbeleid heeft geleid tot de oprichting van een coördinatieplatform.

Het coördinatieplatform bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende wateroperatoren:

- Leefmilieu Brussel;
- VIVAQUA ;
- De Brusselse Maatschappij voor Waterbeheer (BMWV).

De vertegenwoordiger van de Brusselse minister van Leefmilieu neemt ook deel aan de vergaderingen van het coördinatieplatform van de wateroperatoren. Hij/zij neemt officieel het voorzitterschap van dit Platform op zich sinds de wijziging in april 2018 van het voornoemde besluit van 2014 (besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 26 april 2018 tot wijziging van verschillende tariefbesluiten in de watersector).

Het coördinatieplatform heeft *ad hoc* werkgroepen opgericht volgens de specifieke thema's die op regionaal niveau aan de orde komen, namelijk de volgende werkgroepen (WG):

- WG Overstromingen
- WG Kwaliteit van de watermassa's
- WG Carto
- WG Lex

Het coördinatieplatform heeft ook één comité per stroomgebied opgericht op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, namelijk de volgende WG's:

- WG Zenne - Neerpedebeek – Vogelzangbeek
- WG Maalbeek
- WG Molenbeek
- WG Woluwe
- WG Geleytsbeek

Opgemerkt moet dat verschillende andere actoren (de wateradviseurs, Brussel Mobiliteit, de Haven van Brussel,...) zijn uitgenodigd voor de WG's die hen aanbelangen.

De thematische WG's vergaderen één of twee keer per jaar en de WG's per stroomgebied komen overeenkomstig het besluit één keer per jaar bijeen.

Van de discussies en voorstellen worden aan het eind van elke vergadering van het coördinatieplatform, de opgerichte *ad hoc* werkgroepen en de stroomgebiedcomités notulen gemaakt.

Al deze documenten zijn voor de leden van het Platform online beschikbaar op het Waterportaal. De notulen van de werkgroepen per stroomgebied worden per e-mail naar de vertegenwoordigers van de gemeenten en de bijkomende deelnemers gestuurd.

Het doel van dit document is verslag uitbrengen over de planning van de verschillende vergaderingen, de inhoud ervan te terug te vinden en voorstellen te doen om de watersector in het Brussels Gewest te verbeteren.

2. Planning

	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
Coördinatieplatform	30/01/2019	27/02/2019	27/03/2019	-	29/05/2019	26/06/2019	-	-	04/09/2019	02/10/2019	06/11/2019	04/12/2019
WG Zenne/Neerpedebeek /Vogelzangbeek									04/09/2019			
WG Molenbeek						26/06/2019						
WG Woluwe											06/11/2019	
WG Maalbeek	30/01/2019											
WG Geleytsbeek			27/03/2019									
WG Regenwater / Overstromingen					29/05/2019							04/12/2019
WG Kwaliteit van de watermassa's		27/02/2019										
WG Carto	15/01/2019		25/03/2019		27/05/2019				23/09/2019			
WG Lex												

3. Samenvatting van de acties en discussies 2019 binnen het coördinatieplatform van de wateractoren en -operatoren

---

Voor 2019 heeft het coördinatieplatform verschillende acties uitgevoerd om een gecoördineerd waterbeleid te implementeren.

3.1. Het Platform heeft de gecoördineerde uitvoering van sommige acties van het Waterbeheerplan 2016-2021 en het volgende Plan mogelijk gemaakt:

- Uittreksel uit het WBP 2016-2021: "PA 7.3: Proefprojecten ontwikkelen om warmte terug te winnen uit afvalwater dat door de riolerings- en collectorennetwerken stroomt Haalbaarheids- en rentabiliteitsstudies voor deze projecten uitvoeren voordat ze worden uitgevoerd en gerepliceerd op verschillende locaties. ". Vivaqua en de BMWB hebben de balans opgemaakt van hun concrete projecten voor riothermie.
- Uittreksel uit het WBP: "OD 1.1.3: Verbetering van de kennis om passende maatregelen te kunnen voorstellen voor het verminderen en/of elimineren van problematische lozingen." Het nastreven van deze doelstelling heeft Vivaqua ertoe gebracht om, met de herlezing door Leefmilieu Brussel, een methodologie te ontwikkelen waarin de criteria zijn vastgelegd voor zones zonder riolering en zones waarvoor geen riolering mogelijk is. Deze methodologie, die vergezeld gaat van een cartografie, zal de voorwaarden van de toe te passen stedenbouwkundige en milieuvergunningen verduidelijken. Het nastreven van deze doelstelling zal het werk zijn van de WG Lex.
- Uittreksel uit het WBP: "PA 1.6: De uitstoot van verontreinigende stoffen en de bronnen ervan identificeren
Niet-reglementaire lozingen identificeren die een invloed hebben op de kwaliteit van de Zenne en geval per geval maatregelen nemen om deze lozingen stop te zetten."
Het Platform heeft zich vooral gebogen over de volgende lozingen:
  - Haven (Vilvoordselaan en Léon Monnoyerkaai)
  - NMBS – Schaarbeek Vorming
  - NMBS – Vorst: conform maken met de milieuvergunning
  - Groendreef / Rederskaai
- Binnen het Platform is de studie aangevat voor een dynamisch beheer van het rioleringsnetwerk (zie verder WG Carto voor meer informatie).
- De wateroperatoren zijn al begonnen met de voorbereiding van het volgende waterbeheerplan door het opstellen van het document 'Werkprogramma, voorlopig tijdschema, samenvatting van belangrijke kwesties en lijst van actoren', dat aan openbare raadpleging is onderworpen.
- Tijdens de opstelling van dit document zijn de wateroperatoren overeengekomen een participatieproces op te zetten om de uitwerking van het programma met maatregelen voor het volgende WBP te begeleiden.

3.2. Beheer van incidenten:

In de loop van 2019 zijn binnen het Platform verschillende incidenten gemeld van lozingen van afvalwater in het hydrografisch net. Deze lozingen hebben gevolgen voor het milieu en worden zo snel mogelijk buiten de vergaderingen om afgehandeld. Door de bespreking van deze incidenten in het Platform konden de procedurele behoeften voor noodsituaties worden vastgesteld:

- *Schoonmaakwerkzaamheden van het afvoerkanaal rechteroever door Vivaqua.* In augustus 2019 werd een vervuiling van de Zenne vastgesteld ter hoogte van de CERES-gebouwen. In het kader van deze werkzaamheden en om te voorkomen dat er onder water wordt gewerkt in de collector, is een van de

kokers van de Zenne tijdelijk buiten gebruik gesteld en gebruikt om het afvalwater om te leiden (de andere koker blijft gereserveerd voor de Zenne). Na onderzoek blijkt dat de twee kokers van de Zenne met elkaar communiceren door de creatie van een voorkeursweg als gevolg van erosie van de sluisvloeren (bodem van de kokers). Het water uit de twee kokers kwam met elkaar in contact en afvalwater werd op die manier in de Zenne geloosd. De werkzaamheden zijn stilgelegd om de vervuiling van de Zenne te stoppen. De werkzaamheden voor de reiniging van de collector werden onder water voortgezet (zonder tijdelijke omleiding).

- Bespreking van de problematiek van *vervuiling door koolwaterstoffen* op de Zenne en gecoördineerde zoektocht naar de bron van deze vervuiling en de vastgestelde zuurstofdalingen (gebeurtenissen van februari). De noodzaak om de onderzoeksacties tussen de operatoren te coördineren en een bewakingssysteem in het leven te roepen, wordt benadrukt.
- Tijdens *werkzaamheden aan de BMWB-collector* is per ongeluk afvalwater geloosd in de Zenne (via de overstort van de Zwartebeek). Dit soort incidenten maakt duidelijk dat de rollen en verantwoordelijkheden van elke operator moeten worden verduidelijkt en dat er een procedure (met contactpersonen) moet worden ingesteld die in geval van een crisis moet worden geactiveerd.
- In september 2019 werd een *vervuiling door koolwaterstoffen* vastgesteld in de collector van de Woluwe. Dit laatste incident heeft de wateroperatoren ertoe aangezet om samen met Brussel Preventie & Veiligheid en de Milieupolitie een duidelijke procedure voor crisisbeheer uit te werken.

3.3. De coördinatie van de wateroperatoren leidde tot een betere communicatie met en een verhoogde bewustwording van andere actoren die ook betrokken zijn bij het waterbeheer:

- **Aquiris**

In 2019 waren er vaker discussies tussen de wateroperatoren en Aquiris. Deze discussies hadden betrekking op de volgende onderwerpen:

- Het abnormaal hoge waterpeil bij droog weer in het afvoerkanaal van de linkeroever. Dit waterpeil vermindert de buffercapaciteit van het afvoerkanaal en biedt geen oplossing meer om de overlopen bij stormweer uit de Paruckbeek te verminderen. Het onderwerp kwam verschillende keren ter sprake om oorzaken en oplossingen te vinden. Aquiris heeft met zijn pompleverancier een expertise ondernomen. Er werd een test uitgevoerd met een nieuwe pomp. Deze studie toonde aan dat de pompen hun debiet niet konden handhaven door de aanwezigheid van talrijke vlasdraden / doekjes. Na deze vaststelling heeft Aquiris de beslissing genomen om alle grove roosters stroomopwaarts van de pompput te vervangen. De installatie van deze nieuwe uitrusting is gepland voor de nabije toekomst.
- Onderhoud van het inlaatrooster (aan het afvoerkanaal op de rechteroever) van WZS Noord om verstoppingsproblemen na stormen te verminderen en zo de ophoping van zwevende deeltjes en de stijging van het waterpeil in de collector op de rechteroever te beperken. Daarnaast heeft Aquiris een bijkomend automatisch rooster besteld ter vervanging van de bestaande roosters. Andere aspecten van het probleem worden nog besproken tussen Vivaqua, Aquiris en de BMWB.

- **URBAN**

In het kader van het openbaar onderzoek betreffende het ontwerp voor de herziening van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening heeft het Platform van wateroperatoren een gecoördineerd advies gestuurd.

Dit advies bevatte aanbevelingen over de TITELS I en VI, bijvoorbeeld: over de definitie van het regenwaterbeheersysteem, over de definitie van regenwaterinfiltratie, over de tabel met de volumes die in aanmerking moeten worden genomen volgens de projectoppervlakken en de toevoeging of wijziging van bepaalde termen voor een beter begrip.

- **Brusseau**

Leden van het project Brusseau hebben de gelegenheid gehad de conclusies van hun onderzoek te komen voorstellen naar het beheer van het regenwater in het stroomgebied van de Molenbeek. Na deze presentatie zullen de wateroperatoren in 2020 de haalbaarheid en de kosten van de gepresenteerde oplossingen verder onderzoeken, met als hoofddoel om helder water uit de collector te laten vloeien.

Leefmilieu Brussel is trouwens van mening dat het nastreven van de door Brusseau gepresenteerde beschouwingen kan worden opgenomen in het volgende Waterbeheerplan.

- **De burgemeesters en de schepenen van Milieu, Stedenbouw en Openbare Werken**

Bij het begin van de gemeentelijke mandaten, in een context van maatschappelijke veranderingen en alarmerende vaststellingen over de klimaatverandering, wensten de wateroperatoren een ontmoeting te hebben met de gemeentelijke politieke beslissingnemers. Bij die ontmoeting werden de uitdagingen van het water in het Brussels Gewest en de actiemiddelen van de gemeenten voorgesteld. De verschillende wateractoren in Brussel konden tijdens deze voormiddag ook hun opdrachten en hun bijdrage aan het Waterbeheerplan 2016-2021 voorstellen.

Tijdens deze ochtendsessie (waarop meer dan 70 politieke vertegenwoordigers en leden van het auditcomité van Vivaqua aanwezig waren) presenteerden de directrice-generaal van Vivaqua en de directeurs-generaal van de BMWB en Leefmilieu Brussel elk de rol, de verantwoordelijkheden en de actiemiddelen van hun organisaties. Vertegenwoordigers van Vivaqua gaven uitleg over het beheer van de werven en de verantwoordelijkheden van de gemeenten met betrekking tot het rioleringsstelsel, evenals over de verschillende innovaties waaraan Vivaqua werkt: koustechniek, bebuizing, spuittechniek, het gebruik van robotica, riothermie enz. De BMWB presenteerde de nieuwe zuiveringsinstallatie ZUID en haar meetnet Flowbru. Tot slot heeft Leefmilieu Brussel de rol van de gemeenten in het Waterbeheerplan 2016-2021 voorgesteld, alsook de instrumenten waarover ze beschikken.

- **Interregionaal**

Om de coördinatie op lokaal niveau te versterken, zijn er transregionale overlegstructuren opgezet onder de naam GOW's (Grensoverschrijdend Wateroverleg).

Het Platform heeft besloten dat Leefmilieu Brussel de waterproblematiek van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij deze instantie zal vertegenwoordigen.

- **De bevolking van Brussel**

Ook al werd het merendeel van de coördinatiewerkzaamheden buiten de Platformvergaderingen uitgevoerd, en dankzij Coördinatie Zenne, mag toch de goede samenwerking tussen de wateroperatoren worden onderstreept om van de editie 2019 van de Brusselse Waterdagen een succes te maken.

3.4. Het coördinatieplatform was een plaats van discussie om maatregelen uit te werken en in te voeren voor de bestrijding van overlopen bij stormweer, de bestrijding van overstromingen en de bescherming en verbetering van de kwaliteit en kwantiteit van de watervoorraden:

- *Project Museum Kanal*: in het gebied waarop dit project betrekking heeft, wordt het afvalwater rechtstreeks in de Zenne geloosd. De veranderingen die het project met zich meebrengt, maken een aansluiting op het rioleringsnet noodzakelijk. De te definiëren oplossing is technisch en vereist een blijvende coördinatie tussen Vivaqua, Leefmilieu Brussel en de aanvragers. Deze oplossing zal leiden tot een verbetering van de waterkwaliteit van de Zenne op deze plaats.
- *Vijver – Slot*: Leefmilieu Brussel heeft laten weten dat, aangezien het geen controle heeft over het terrein, er in dit stadium geen onderzoek naar de locatie zal worden gestart. Vivaqua en de BMWB blijven werken aan verschillende oplossingen om meer opslagcapaciteit in dit deel van het stroomgebied te ontwikkelen.

De BMWB en Vivaqua zijn op zoek naar een geschikte locatie voor de in- of uitgangsschacht van een tunnelboormachine voor het stormbekken van de Woluwe.

- *Bemelvijver*: na een analyse van Vivaqua werd vastgesteld dat de overstort van het rioleringsnet die naar de Bemelvijver gaat, niet onmisbaar was. Op verzoek van het kabinet-Fremault werd deze overstort dichtgemaakt; dit zal het mogelijk maken om de waterkwaliteit van de Bemelvijver te herstellen.
- *Pompstation Malou*: Gezien de verschillende veranderingen van eigenaars/beheerders in de loop van de tijd is het moeilijk om één enkele beheerder voor dit bouwwerk te identificeren, in functie van het nut ervan.
Om deze situatie te ontwarren, heeft Leefmilieu Brussel een poging ondernomen om de wateroperatoren op één lijn te krijgen. Dankzij dit pompstation kan helder water worden teruggevoerd naar de Woluwe en zo het zuiveringsstation ontlasten. Gezien de voorgeschiedenis is Leefmilieu Brussel echter gevraagd om het onderhoud van dit pompstation volledig voor zijn rekening te nemen. Een overeenkomst tussen Leefmilieu Brussel en Vivaqua zal worden afgerond.

3.5. Delen van informatie:

Het Platform is regelmatig de plaats voor uitwisseling van informatie over verschillende onderwerpen:

- Het gebruik van gegevens van het KMI over de regenvoorspellingen om een waarschuwingskaart per gemeentelijk deelstroomgebied te kunnen aanmaken.
- De evolutie van de diensten die Leefmilieu Brussel heeft opgezet, zoals de Facilitator Water.
- De bijwerking van de risicobeoordeling voor overstromingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- De resultaten van hydrologische studies: SVC 4 – Koningslaan en Weststation
- Bewustmakings- en informatiewerk uitgevoerd door Leefmilieu Brussel met de wateradviseurs: organisatie van bezoeken op het terrein (Tivolijwijk, T&T-site, Pannenhuispark)
- De laureaten van de projectoproep 2019 voor gemeenten en OCMW's
- De inhoud van de 'assises de l'eau' (waterassisen) 2019 in Wallonië
- Opvolging van werken: renovatie van het Belliard-stormbekken door de BMWB, reiniging van het afvoerkanaal rechteroever door Vivaqua enz.
- Presentatie door Leefmilieu Brussel van zijn beleid inzake grondwaterbeheer in het kader van tijdelijke waterwinningen. Het doel was de standpunten van de wateroperatoren beter op elkaar af te stemmen bij het geven van advies over burgerlijke bouwwerken.

3.6. Verbetering van de coördinatie tussen de operatoren:

- Presentatie van de organigrammen van elke operator en het delen van de gegevens van de contactpersonen.
- Uitnodiging van een vertegenwoordiger van de Haven van Brussel om op permanente basis deel te nemen aan het Platform van de wateroperatoren. De Haven van Brussel is ook een verantwoordelijke speler in de uitvoering van het waterbeleid in het Brussels Gewest. De haven is de beheerder en exploitant die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling van het Kanaal in Brussel en de haveninstallaties van het Gewest. Deze aanwezigheid als volwaardig lid van het Platform moet worden geformaliseerd en opgenomen in het Besluit tijdens het jaar 2020.

3.7. Diversen:

- Na de gewestelijke verkiezingen is het voorzitterschap van het Platform 'ad interim' overgenomen door Leefmilieu Brussel voor het grootste deel van het jaar 2019.
- Goedkeuring van de oprichting van een nieuwe werkgroep: WG Droogte
- Studiereis van het Platform: de reis was gericht op ontmoetingen en het delen van ervaringen met de Franse autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de riolering (Stad Parijs) en afvalwaterzuivering (SIAAP) en die een globale aanpak op hun grondgebied hebben gelanceerd om het regenwaterbeheer in al hun

nieuwe projecten te bevorderen en te reguleren. De ontmoetingen werden op nuttige wijze aangevuld met terreinbezoeken.

4. Samenvatting van de acties en discussies in 2019 in de themawerkgroepen

---

Deze werkgroepen moeten zoeken naar technische oplossingen op gewestelijk niveau bij de uitvoering van het waterbeleid evenals brainstormen over specifieke thema's.

4.1. WG Kwaliteit van de watermassa's:

Deze werkgroep heeft vooral toezicht gehouden op de uitvoering van de acties die zijn voorzien in het Waterbeheerplan 2016-2021 en die betrekking hebben op de kwaliteit van de watermassa's, in het bijzonder met betrekking tot de verbetering van de ecologische toestand van het kanaal en de bescherming van het gebied voor de winning van water dat is bestemd voor menselijke consumptie. Naast de controleacties is de werkgroep een bevoorrecht forum geweest voor de uitwisseling van informatie tussen experts, met name over de uitbreiding/renovatie van het rioleringsnet, de inventarisatie van de lozingen op het kanaal en de Zenne, en de impact van de verliezen van het rioleringsnet op de toestand van de grondwaterlichamen. Het is dan ook van essentieel belang dat de besprekingen worden voortgezet om de lozingen in het kanaal en de Zenne te inventariseren en een oplossing voor dit probleem te vinden, de biodiversiteit van het kanaal en zijn omgeving te verbeteren en het waterwinningsgebied te beschermen.

4.2. WG Regenwater / Overstromingen:

De bijwerking en opvolging van de prioritaire acties van deze thema's in het Waterbeheerplan werden uitgevoerd. De kwestie van de rolverdeling in het regenwaterbeheer werd besproken, te beginnen met een verduidelijking van de bestaande situatie. Er zijn methodes voorgesteld voor de implementatie van het Regennetwerk.

De kwestie van de relevantie van de infiltratiepotentieelkaart in het Brussels Gewest werd besproken. Het discriminerende gebruik van deze kaart door het betrokken publiek maakt het tot een contraproductief instrument. De methodologie ervan is zeer conservatief. De kaart wordt verwijderd van de website van Leefmilieu Brussel, die een methodologie zal voorstellen voor het beheer van deze kwestie van het infiltratievermogen (te bespreken met Vivaqua).

Op grond van de nieuwe gewestelijke beleidsverklaring kan aan de werkgroep worden bevestigd dat haar prioriteiten en werkschema's relevant blijven.

Ter illustratie van de nuttige vooruitgang inzake regenwaterbeheer, die in deze WG wordt behandeld, zijn de leden van het Platform naar Parijs geweest voor een uitwisselings- en studiereis met hun lokale collega's (cf. punt 3.7 Diversen (p.6)).

Tot slot heeft het Platform de referentieneerslag Chicago + (terugkeerperiode 10 jaar) als basis genomen voor de dimensionering van stormbekkens en is het van mening dat alle investeringen en inrichtingen om de doorlaatbaarheid van de bodem te vergroten, bedoeld zijn om de toename en de intensiteit van de regenval als gevolg van de klimaatverandering te compenseren (zie punt 4.4. WG Lex).

4.3. WG Carto:

In 2019 heeft het coördinatieplatform van de wateroperatoren de WG Carto de opdracht gegeven om een synoptisch overzicht te maken van het waterafvloeiingsnetwerk in Brussel, met inbegrip van alle relevante elementen voor het begrijpen van de hydraulische interacties tussen de collectoren, de waterlopen en het hydrografische netwerk. De realisatie van een synopsis is de eerste stap op weg naar een dynamisch beheer van

het rioleringsnetwerk. Dit vereist het verzamelen en analyseren van informatie van alle wateroperatoren (topologie van de verschillende netwerken, verbindingpunten tussen de netwerken, in het bijzonder de stormoverstorten, locatie van de Flowbru-sensoren, stormbekkens, bestaande regelkleppen). De WG Carto kwam in 2019 vier keer bijeen om tot een resultaat te komen.

4.4. WG Lex:

Het jaar 2019 werd gekenmerkt door de goedkeuring van twee belangrijke ordonnanties, beide op 16 mei 2019:

- De eerste ordonnantie is het resultaat van meerdere jaren werk en overleg met de wateroperatoren. Ze brengt wijzigingen aan in de ordonnantie van 20 oktober 2006 om de uitvoering ervan in de komende jaren te verbeteren (verduidelijking van de doelstellingen, herziening van bepaalde definities, verdeling van de taken van de operatoren, vereenvoudigde goedkeuringsprocedure voor het WBP enz.).
- De tweede is een volledige herziening van de wetgeving inzake het beheer van niet-bevaarbare waterlopen en omvat ook de gewestelijke vijvers in haar toepassingsgebied. De ordonnantie werd op het Platform van december 2019 gepresenteerd en besproken met de wateroperatoren. De ordonnantie is op 1 januari 2020 in werking getreden.

In mei 2019 werd ook een besluit aangenomen dat de stormbekkens van meer dan 10 m³ reglementeert. Het komt tegemoet aan een verzoek van bepaalde gemeenten om een duidelijk kader te hebben voor deze structuren voor regenwaterretentie, vanaf de installatie tot en met het onderhoud en de controle ervan.

Deze nieuwe reglementering is het eindresultaat van een coördinatieproces dat in 2018 begon tussen Leefmilieu Brussel en operator Vivaqua die hiervoor zijn technische kennis ter zake heeft kunnen delen. Het besluit is op 1 september 2019 in werking getreden.

Het is nu aan de twee instanties om dit besluit zo goed mogelijk uit te voeren (communicatie, praktische en technische details, controles), alsook aan de 19 gemeenten via milieuverklaringen die een installatie van klasse 3 betreffen.

Met uitzondering van de discussies over waterschaarste (werkgroepvergadering buiten het kader van het coördinatieplatform), zullen de operatoren en Leefmilieu Brussel in 2020 voornamelijk rond drie thema's van juridische aard vergaderen:

- 1) het innen van een proportionele heffing voor water dat tijdens bouwwerkzaamheden wordt bemalen en in de riolering terechtkomt;
- 2) de voltooiing en goedkeuring van de cartografie van de gebieden waar het autonome saneringsstelsel van toepassing kan zijn (krachtens artikel 40/1, § 1, 4° van de Ordonnantie van 20 oktober 2006);
- 3) De verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden voor de invoering van een geïntegreerd regenwaterbeheer.

5. Samenvatting van de acties en discussies van 2019 in werkgroepen per stroomgebied

---

Deze werkgroepen maken een bevoorrechte discussie tussen de wateroperatoren en de gemeenten mogelijk. Daarom wordt tijdens elke vergadering een rondetafelgesprek gehouden om de vroegere, huidige en toekomstige waterprojecten die op het grondgebied van elke gemeente zijn uitgevoerd, te bespreken. De vertegenwoordigers van de gemeenten kunnen zich laten vergezellen als ze dat opportuun achten.

Voor het jaar 2019 werden bij het begin van elke werkgroep per stroomgebied de gegevens van de referentiepersonen binnen het departement water in herinnering gebracht. Ook werden de voorwaarden voor de uitvoering van het stormbekkenbesluit aangekondigd, de uit te voeren werkzaamheden voor de voorbereiding van het volgende waterbeheerplan, en het belang voor de gemeenten om de kaart van het regennetwerk te voeden.

Ten slotte boden deze vergaderingen ook de gelegenheid om de voortgang van de door Leefmilieu Brussel gesubsidieerde gemeentelijke projecten te evalueren (via projectoproepen) en om toekomstige projecten te bespreken.

5.1. WG Geleytsbeek: verenigt de vertegenwoordigers van de gemeenten Vorst, Ukkel en Sint-Gillis

De gemeenten in dit stroomgebied hebben gemeentelijke diensten die een coördinerende rol spelen voor watervraagstukken na terugkerende overstromingsproblemen; het zijn ook proactieve gemeenten in dit domein. Deze gemeenten doen een beroep op de wateroperatoren voor verschillende projecten en werken die op hun grondgebied plaatsvinden: de inrichting van de Verrewinkelbeek door de BMWB, het stormbekken van de Ukkelbeek door Vivaqua, de hydrologische studie van het SVC 4 onder leiding van Leefmilieu Brussel, de werken van de BMWB op de Geleytsbeek, de haalbaarheidsstudie voor het gescheiden net van de Kalvariebeek, medeondertekend door Vivaqua en Leefmilieu Brussel enz.

We merken op dat de gemeenten betreuren dat URBAN en Brussel Mobiliteit niet aanwezig zijn om bepaalde problemen aan te kaarten. Een voorbeeld daarvan is het parkeerproject Stalle.

Dankzij de goede samenwerking tussen Leefmilieu Brussel en de gemeente Ukkel werd een bezoekenamiddag georganiseerd aan het winkelcentrum Sint-Job. Deze bezoeken waren bedoeld voor de wateradviseurs en gingen over het thema van geïntegreerd regenwaterbeheer in de openbare ruimte.

5.2. WG Molenbeek: verenigt de vertegenwoordigers van de gemeenten Ganshoren, Jette, Sint-Agatha-Berchem en Brussel-Stad

Aangezien dit stroomgebied zeer sterk beïnvloed wordt door de werkzaamheden van Brusseau, wilde het Platform een balans opmaken van de rol, de resultaten en de doelstellingen van dit project. Brusseau nodigt de inwoners uit om samen met onderzoekers en actoren op het terrein een diagnose te maken en inrichtingsvoorstellen uit te werken om het risico op overstromingen in Brussel te verminderen. Tijdens deze vergadering werd erop gewezen dat Leefmilieu Brussel optreedt in het kader van het Belgische initiatief BELINI, dat door de Europese Commissie wordt gefinancierd. Een van de acties is gepland op het hydrografische bekken van de Molenbeek: 'Reconnect the Molenbeek tributary to the Senne (study)'.

De doelstellingen zijn het verbeteren van de hydromorfologische kwaliteit en de continuïteit van de rivier. De studie is nog niet begonnen. De bedoeling is om de haalbaarheid van twee scenario's te analyseren.

We onderstrepen dat de gemeenten in dit stroomgebied steeds meer betrokken zijn bij het waterbeheer op hun grondgebied en verschillende initiatieven delen:

- De Stad Brussel heeft de studie voor het beheersplan van het Ossegempark gelanceerd en kent gemeentelijke premies toe ter verbetering van het waterbeheer.
- Jette voert verschillende renovatieprojecten van de openbare ruimte uit waarbij een geïntegreerd regenwaterbeheer wordt toegepast.
- Ganshoren boekt vooruitgang in het waterbeheer van het Kasteel de Rivieren.
- Sint-Agatha-Berchem heeft uitleg gegeven over de uitvoering van zijn eerste regennetwerk in de Kweeperenboomwijk.

Alle gemeenten werken aan de realisatie van een sensibiliseringsfolder in het kader van het BCM (Begeleidingscomité Molenbeek).

5.3. WG Maalbeek: verenigt de vertegenwoordigers van de gemeenten Schaarbeek, Brussel-Stad, Sint-Joost, Etterbeek en Elsene

We merken op dat voor deze werkgroep de vertegenwoordigers van de gemeente Etterbeek systematisch afwezig zijn. Hierdoor kunnen de gewestelijke operatoren niet met deze gemeente van gedachten wisselen over het thema water.

Tijdens deze werkgroep werd het waterbeheer op een aantal strategische locaties besproken:

- Vivaqua presenteerde het geïntegreerde regenwaterbeheer dat zij aanbevelen voor het RPA Mediapark (dat zal worden uitgevoerd voor de MSI);
- Het delen van informatie over de evolutie van de situatie op de Josaphatruigte en de mogelijkheid om het regenwater aan te sluiten op de vijvers van het Josaphatpark;

- De presentatie door Leefmilieu Brussel van het onderzoek van het hydrografische netwerk voor de circulatie van helder water naar de visvijver van de Ter Kamerenabdij.

5.4. WG Zenne/Neerpedebeek/Vogelzangbeek: verenigt de vertegenwoordigers van de gemeenten Sint-Joost, Sint-Jans-Molenbeek, Brussel-Stad, Anderlecht, Evere en Koekelberg

Het Platform is verheugd over de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de gemeente Koekelberg in de WG Zenne.

Deze bijeenkomst is ook een gelegenheid voor Leefmilieu Brussel om informatie te delen met de gemeenten over de verschillende inrichtingswerken die in het stroomgebied van de Zenne worden uitgevoerd en/of gepland zijn:

- Inrichting van het tijdelijke overstromingsgebied in Paepsem
- Gerij
- Zenne Noord

URBAN maakte van de gelegenheid gebruik om te benadrukken dat een geïntegreerd regenwaterbeheer in het regeerakkoord is opgenomen. Er moet een verband worden gelegd met de renovatiewerkzaamheden, die niet op identieke wijze moeten worden uitgevoerd maar de uitvoering van een geïntegreerd regenwaterbeheer mogelijk moeten maken.

5.5. WG Woluwe: verenigt de vertegenwoordigers van de gemeenten Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Oudergem en Watermaal-Bosvoorde

Tijdens deze vergadering is de vzw Coördinatie Zenne haar werk en de stand van zaken komen voorstellen voor verschillende projecten die de gemeenten van het stroomgebied Woluwe betreffen. Deze vzw organiseert regelmatig informatie-, bewustmakings- en milieu-educatieactiviteiten in het stroomgebied Woluwe en geeft publicaties uit voor een gevarieerd publiek.

Coördinatie Zenne, een werkgroep en partner van Grenzeloze Schelde, groepeerd of werkt sinds 1997 samen met verenigingen en mensen die actief zijn in de drie gewesten van het Zennebekken. Samen werken ze aan een geïntegreerd en duurzaam waterbeheer en pleiten ze voor een interregionale en gecoördineerde aanpak van milieuvraagstukken rond het thema waterlopen en vochtige zones op de schaal van het stroomgebied van de Zenne.

Tijdens de vergadering kon ook worden gecommuniceerd over de volgende projecten:

- De voortgang van de werkzaamheden aan het stormbekken Grootveld door Vivaqua
- Het Masterplan Slot
- Het openbaar onderzoek van het RPA Hermann-Debroux

6. Conclusie en denkpostes voor 2020

Als besluit kunnen we stellen dat de vergaderingen van het Platform in 2019 op een aantal vlakken vruchten hebben afgeworpen. Ze waren een plaats van discussie om maatregelen uit te werken en in te voeren voor de bestrijding van overlopen bij stormweer, voor de bestrijding van overstromingen en voor de bescherming en verbetering van de kwaliteit en kwantiteit van de watervoorraden. De coördinatie van de wateroperatoren leidde tot een betere communicatie met en een verhoogde bewustwording van andere actoren die ook betrokken zijn bij het waterbeheer.

Het Platform moet dus voor het jaar 2020 doorgaan op dit positieve elan door zijn wendbaarheid en partnerships met andere entiteiten die zich bezighouden met de waterproblematiek te verbeteren.

Afgezien van het oplossen van onvoorziene problemen, staan enkele belangrijke projecten op de agenda van de vergaderingen van het Platform van de wateroperatoren in 2020:

- De uitwerking van het Waterbeheerplan 2022-2027;
- De invoering van een participatief proces voor de uitwerking van het maatregelenprogramma van het volgende Waterbeheerplan;
- De uitwerking van een Droogteplan met de medewerking van Brussel Preventie en Veiligheid;
- De uitwerking van een procedure om snel te reageren op verontreinigingsincidenten die gevolgen hebben voor de natuurlijke omgeving of de zuiveringsinstallaties;
- De verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden voor de uitvoering van een geïntegreerd regenwaterbeheer.